

[Rager.]

dér, saa hviler Ansvaret paa Venstre og de Konservative. Jeg har flere Gange henvendt mig til Venstre og udtalt det, som atter og atter har mødt mig fra Vælgere, fra Enkeltpersoner her i Byen i den sidste Tid: det var mærkeligt, at vi skulde møde den kolde Skulder fra Venstre i en Sag som denne! Og hvad Det konservative Folkeparti angaar, staar det fast, at Partiet her har knyttet sig til Kapitalistinteresser og ikke tager en Smule Hensyn til de Interesser, som Partiet, hvis det var et Folkeparti — hvis dette Ord var mere end et Ord og et Navn —, ogsaa skulde varetage, nemlig Middelstandens Interesser. Det, der sker, vil i højeste Grad komme til at gaa ud over dem, der bor i de ældre Lejligheder, og dér bor ca. Halvdelen af denne Bys Befolkning. De Herrer maa derfor være klar over det Ansvar, de paatager sig, dels øjeblikkeligt — over for dem, der skal betale den højere Leje —, og dels paa langt Sigt — og det er maaske nok det vigtigste — derved, at de ved Kapitaliseringen af Merlejen bringer nye Kapitaler paa Enkeltmænds Hænder. Saa længe vi har en Skattelovgivning, der paa Jordspørgsmaalets Omraade er saa uheldig og saa reaktionær som den, vi har, burde vi dog af al Magt stræbe hen imod, at samfundsskabte Værdier ikke i højere Grad end allernødvendigst føres over paa Enkeltmænds Hænder.

Jeg skal anbefale, at man stemmer for Lovforslaget i den oprindelige Skikkelse.

Holstein: Det ærede Medlem Hr. Rager lyste efter vor lille Gruppes Stilling til den foreliggende Sag og undrede sig over, at vi ikke var at træffe paa fælles Front med ham og Regeringspartierne. Jeg tror nu ikke, det foreliggende Lovforslag egner sig som sikker Prøvesten paa, om man er besjælet af det rette Samfundssind, eller man ikke er det.

Jeg indrømmer, at Huslejelovgivning er et stort og vidtrækkende Spørgsmaal, et Spørgsmaal, der stadig har Aktualitet. Da det i sin Tid virkelig var et livsvigtigt Anliggende for Lejerne baade her i Byen og i de store Provinsbyer, bl. a. i den store By, jeg dengang repræsenterede, har jeg meget meget stærkere og hyppigere talt Lejernes Interesser end Husejernes Interesser, men jeg tror, at Forholdene siden da har udviklet sig saaledes, at der slet ikke mere er Nødvendighed for en Huslejelovgivning af den Beskaffenhed, som vi havde i Efterkrigsaaene; det har jo vist sig baade i Odense og senere i Aarhus.

Jeg husker, at da Boligrestriktionerne blev ophævet i Aarhus, skabte det en Tid Bolignød og Vanskeligheder, og man maatte lave en Overgangsordning for 1/2 Aar, fordi der ikke var bygget tilstrækkeligt Boliger til, at man kunde sikre, at ikke et urimeligt stort Antal af Befolkningen blev husvilde, simpelt hen stod uden Tag over Hovedet og ikke kunde faa de Boliger, der svarede til deres økonomiske Forhold. Men nu tror jeg slet ikke, der mere er Nødvendighed for en saadan ekstraordinær Boliglovgivning som den, vi havde i de kritiske Efterkrigsaar. En hel anden Sag er, at jeg gerne vil indrømme, at hele denne Sag ikke blev grebet an, dengang den virkelig var et livsvigtigt Samfundsanliggende, saaledes som den burde være blevet. Jeg er tilbøjelig til at mene, at *de* har Ret, som ønskede dette Forhold reguleret dengang, bl. a. gennem en Huslejebeskatning. Det var en Tanke, som jeg ved var fremme i det ærede Medlem Hr. Ragers Parti, og som ogsaa havde Tilslutning inden for visse Kredse af Det konservative Parti. Jeg haaber ikke, det maa blive taget mig ilde op, naar jeg siger, at jeg ved, at bl. a. det ærede Medlem Hr. Korsgaard aldeles ikke stod fremmed eller afvisende over for denne Tanke. Men meget i denne Sag er forkludret — det skal jeg villigt indrømme —, og Staten har i dette Anliggende ikke spillet den Rolle, som man med Rimelighed kunde kræve af den.

Som Forholdene ligger nu, vilde jeg mene, at det, der har Interesse, er at faa en varig Retsordning paa dette Omraade, men af langt mere begrænset Omfang, end det var nødvendigt i Efterkrigsaaene, men alligevel en varig Retsordning, som fastslaar visse Principper, fastlægger visse Grundlinier for Forholdet mellem Ejer og Lejer i Byerne, og ikke mindst for Forholdet mellem Ejer og Lejer af Butiks- og Forretningslokaler. Lige saa vist som det er berettiget at have en Lovgivning for Leje paa Landet af Hus med Jord til, hvor Lejehuset er en Mands Bedrift, hvor han lever af det, idet det er knyttet til hans borgerlige Næringsvirksomhed — ligesaa vist som det er berettiget dér at give den paa-gældende en vis Sikkerhed og Tryghed, ligesaa berettiget er det efter min Mening at sikre den forretnings- og næringsdrevende i Byerne, saaledes at han kan regne med, at hans Virksomhed og Kundekreds er sikret, i hvert Tilfælde naar det gælder de Lokaler, hvorfra han leder sin Bedrift — og sikret i et betryggende Tidsrum.

Jeg tror ogsaa, det har sin Berettigelse